ЗАТВЕРДЖЕНО
Засідання педагогічної ради Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права
Протокол № 8 від 19 червня 2026р.

Наказ № 149 від 30.06.2026

КОДЕКС ПЕДАГОГІЧНОЇ ЕТИКИ
Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права

ПРЕАМБУЛА

Кодекс педагогічної етики Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права (далі - Кодекс) встановлює загальні моральні принципи та правила етичної педагогічних працівників Житомирського кооперативного фахового коледжу бізнесу і права (далі – Коледж), якими вони мають керуватись у своїй діяльності.

У Коледжі створюється середовище та умови, що сприяють навчанню і роботі, прагненню до істини, обміну знаннями, впровадженню інновацій, інтелектуальному розвитку здобувачів фахової передвищої освіти і працівників, підтриманню особливої культури взаємовідносин.

Кожен член спільноти Коледжу, дотримуючись норм цього Кодексу, робить неоціненний внесок у розвиток усього Коледжу, зміцнення його іміджу і ділової репутації.

Норми Кодексу не скасовують і не замінюють положень чинного законодавства України.

Кодекс розроблено на засадах самоорганізації та саморегулювання, у відповідності до Законів України, Положень Коледжу, на основі українського та світового досвіду етичної нормотворчості, рекомендацій експертів з урахуванням пропозицій трудового колективу.

1. ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ, ЩО ВИКОРИСТОВУЮТЬСЯ В КОДЕКСІ

Педагогічні працівники — це особи з відповідною освітою та професійною підготовкою, які за основним місцем роботи або як самозайняті особи провадять навчальну, виховну чи методичну діяльність у закладах освіти.]

Згідно з Законом України «Про освіту», ця професійна діяльність спрямована на розвиток і навчання здобувачів освіти.

Етика — це система норм поведінки, порядок дій і правил, взаємин і принципів у суспільних (в т.ч. службових) відносинах, що являють собою сукупність найбільш придатних, глибоко усвідомлених і конкретизованих стандартів, які належать суспільству і с нормами загальнолюдської моралі.

Етичні принципи - це фундаментальні правила та стандарти поведінки, що визначають, що є «правильним» або «неправильним» у діях і рішеннях людини, групи чи професії, базуючись на моральних цінностях, таких як справедливість,

повага, відповідальність, доброзичливість, чесність та не завдання шкоди, спрямовуючи на досягнення блага та гармонії.

2. ЕТИЧНІ ПРИНЦИПИ

Педагогічні працівники Коледжу у своїй діяльності керуються такими принципами:

- свободи - самостійність, незалежність педагогічних працівників у здобуванні й поширюванні знань та інформації, проведенні наукових досліджень і застосуванні їх результатів.
- доброчесність - обстоювання чесності, справедливості, поваги, відповідальності, дотримання сукупності етичних принципів та визначених законом правил у навчанні, викладанні, у творчій діяльності для утвердження довіри до результатів навчання та/або творчих досягнень,
- поширення доброчесності у викладанні, навчанні і дослідженнях;
- чесності у викладанні та навчанні, наукових дослідженнях, пошуку істини, здобуванні знань;
- довіри та сприяння вільному обміну ідеями для створення можливостей кожному найповніше розкрити свій потенціал;
- об’єктивності в оцінюванні знань здобувачів освіти, у дослідницькій роботі, в організаційній діяльності;
- повага до гідності здобувача освіти кожен заслуговує на толерантне доброзичливе і ввічливе ставлення, незалежно від його підготовки, поведінки чи життєвих обставин;
- справедливість та неупередженість –рішення щодо оцінювання, заохочення чи дисципліни мають базуватися виключно на об’єктивних критеріях;
- конфіденційність – особбиста інформація про здобувачів освіти, їхні оцінки чи поведінкові особливості не має обговорюватися публічно або з третіми особами без дозволу;
- відповідальність – педагогічний працівник є прикладом для наслідування, тому важливо дотримуватись норм трудової етики, пунктуальності, підготовки до занять, відповідального підходу до перевірки робіт;
- відкритість до зворотного зв’язку – педагогічний працівник має створювати умови, в яких здобувач освіти може висловити думку або скаргу щодо освітнього процесу без страху осуду чи покарання;
- законність та повага - діяльність педагога спирається на Конституцію та законодавство України.
- академічна доброчесність - чесність під час оцінювання знань, відсутність плагіату та корупційних проявів.
- професіонализм - висока культура викладання, постійний саморозвиток та об'єктивність.
- толерантність - неприпустимість будь-яких форм булінгу, дискримінації чи упередженого ставлення.]

3. ЕТИЧНІ НОРМИ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ КОЛЕДЖУ

3.1. Етичні норми діяльності педагогічних працівників, статус викладацького складу в коледжівському просторі зумовлює характер його діяльності, кожен напрям якої має моральну вагу.

Педагогічні працівники мають дотримуватися етичних норм діяльності як викладачі:

- здобувати, примножувати, зберігати і поширювати професійні та наукові знання;
- розвивати и удосконалювати свою освітню майстерність;
- всебічно сприяти розвитку та чистоти української мови, забезпечувати її функціювання в освітньому процесі, в усіх сферах життя Коледжу;
- власним прикладом сприяти формуванню культури студентів Коледжу;
- сумлінно виконувати обов'язки викладача;
- бути чесними та об'єктивними в оцінюванні знань і досягнень студентів;
- дотримуватися правил етичної поведінки з колегами і студентами;
- не допускати будь-якої дискримінації членів спільноти Коледжу;
- не допускати публічного коментування чи заочного обговорення приватного життя або особистих якостей студентів, викладачів чи адміністрації;
- дбати про патріотичне, правове, екологічне та культурно-естетичне виховання студентів;
- мотивувати студентів до навчання;

Як колеги:

- дотримуватися правил етичної поведінки;
- бути об'єктивними у професійному оцінюванні колег;
- поважати особистісний простір колег;
- за можливості допомагати іншим членам спільноти коледжу в скрутних життєвих обставинах.

3.2. Етичні засади оцінювання;

- прозорість критеріїв – здобувачі освіти повинні заздалегідь знати, за якими критеріями оцінюється їхня робота. Критерії мають бути зрозумілими і відкритими;
- зворотний зв'язок – коментарі до оцінки повинні бути конструктивними;
- запобігання суб'єктивності – не оцінюємо за симпатіє, емоційним тлом чи поведінкою. Здобувач освіти, який порушує дисципліну, має таке ж право на об'єктивне оцінювання, як і інші;
- повага до авторства – не варто привласнювати ідеї чи напрацювання здобувачів освіти, особливо у творчих або проєктних роботах;
- оцінювання як інструмент навчання – метою має бути не лише виставлення бала, а розуміння здобувачем освіти своїх помилок і шляхів до покращення. Викладач сприяє навчанню, а не карає за незнання.

4. НЕПРИПУСТИМІСТЬ ПОРУШЕННЯ ЕТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КОЛЕДЖУ

4.1. У взаємодії з членами спільноти Коледжу неприпустимі:

- наклеп, який завдає шкоди репутації членів спільноти Коледжу;

- свідоме невиконання посадових обов'язків, прихована протидія виконанню посадових обов'язків;

- невиправдані дії, які завдають шкоди іншим членам спільноти Коледжу чи майну Коледжу та перешкоджають здійсненню освітнього процесу;

- дискримінація членів спільноти Коледжу за віком, громадянством, місцем проживання, статтю, сексуальною орієнтацією, кольором шкіри, соціальним і майновим станом, національністю, мовою, походженням, фаховою належністю, станом здоров'я, віросповіданням та іншими особливостями;

- насильство, агресія, сексуальні домагання.

4.2. Дії, які завдають шкоди Коледжу:

- отримання чи пропонування незаконної винагороди або неправомірної вигоди за надання переваг у навчанні, наукових дослідженнях, посадовому просуванні тощо;

- вживання в коледжанському просторі ненормативної лексики, інші порушення загальновизнаних норм поведінки;

- використання без відповідного дозволу символіки та назви «Житомирський кооперативний фаховий коледж бізнесу і права» в приватних чи публічних заходах, що не пов'язані з діяльністю Коледжу, з метою отримання матеріальної або нематеріальної вигоди;

- оприлюднення в засобах масової інформації та в соціальних мережах завідомо неповної або неправдивої інформації про Коледж та особистого характеру про представників спільноти Коледжу.

4.3. Дії, які завдають шкоди здобувачам освіти Коледжу:

- публічне приниження здобувача освіти через низький бал або помилку;

- затягування з перевіркою робіт без пояснення;

- обговорення поведінки здобувача освіти в присутності сторонніх;

- навмисне «заниження» оцінки як спосіб покарання;

- використання особистих уподобань під яас оцінювання.

5. ДОТРИМАННЯ КОДЕКСУ ПЕДАГОГІЧНИМИ ПРАЦІВНИКАМИ КОЛЕДЖУ

5.1. Педагогічним працівникам рекомендується визнавати принципи та норми Кодексу педагогічної етики Коледжу і в своїй діяльності неухильно дотримуватися етичних норм. Усі педагогічні працівники обов'язково мають бути ознайомлені з цим Кодексом, що засвідчується особистим підписом при зарахуванні на посаду.

Незнання або нерозуміння принципів і норм Кодексу не є виправданням неетичної поведінки представника спільноти Коледжу.

5.2. Відповідальність за порушення етичних принципів і норм.

Порушення етичних принципів передбачає відповідальність педагогічного працівника Коледжу, залежно від характеру і змісту порушень, а також ступеня їх умисності.

Незначні порушення - це порушення, які не завдають значних репутаційних втрат іншим членам спільноти Коледжу загалом і спричинені браком досвіду чи недостатнім розумінням етичних принципів.

До грубих порушень належать повторно вчинені незначні порушення, а також порушення, що завдають значної шкоди іншим колегам та/чи репутації Коледжу.

У випадку грубого порушення етичних принципів чи норм, зафіксованих у Кодексі, керівник відповідного підрозділу уповноважений ініціювати розгляд справи на Комісії з академічної доброчесності та етики.

5.2. Процедура розгляду порушень норм Кодексу.

Будь-який член спільноти Коледжу може поскаржитися на порушення етичних принципів, зафіксованих у Кодексі, зокрема письмово звернутися до одного з членів Комісії з академічної доброчесності та етики, вказавши докази фактів, викладених у скарзі.

Керівник підрозділу, до якого належить звинувачена в порушенні етичних норм особа чи група осіб, сприяє розгляду порушень Комісією з етики та академічної доброчесності.

Комісія з академічної доброчесності та етики у своїй роботі керується Конституцією України, Законом України «Про освіту», «Про захист суспільної моралі», «Про академічну доброчесність», «Про засади запобігання і протидії корупції» іншими чинними нормативно-правовими актами, Статутом Коледжу, Положенням про академічну доброчесність, цим Кодексом.

Висновки Комісії з академічної доброчесності та етики мають рекомендаційний характер і керівництво Коледжу може брати їх до уваги, ухвалюючи рішення щодо порушника Етичного кодексу.